

RUTES URBANES

DESCOBERTA DEL PATRIMONI URBÀ DE L'HOSPITALET

1

VILA VELLA

La Vila Vella és un dels enclaus poblacionals més antics de la ciutat (el més antic és a Sta. Eulàlia Provençana). Aquest nucli de població agrupada neix en el camí de Barcelona a Cornellà, a l'entorn d'un petit hospital de camí. Se'l conegué com a «L'Hospital de la Torre Blanca».

Poc a poc la població augmentà, encara que fins al segle XIX es podrien reconèixer fàcilment sobre el plànol els límits del barri antic. Aquests límits eren: el carrer de Sant Joan, la Riera de la Creu, la Riera de l'Escorxador i el carrer Major. El carrer Xipreret actuava com a eix secundari. Aquesta estructura de poblament contava tan sols amb dues placetes molt petites: la de la Constitució i la de l'Església (avui desapareguda).

La construcció de l'Església al segle XVI (destruïda el 1936) sembla voler donar fe de l'existència d'un cert nucli en aquest espai del terme. De finals del segle XVI daten també altres construccions importants de l'entorn, com Can Angulo, Can Sumarro, l'Harmonia, Casa Espanya, i altres.

L'Hospitalet, que tradicionalment ha estat una vila agrícola, sempre ha tingut dificultats per la manca d'aigua pels conreus. Així, l'agricultura va ser de secà fins a la construcció el 1819 del Canal de la Infanta, que portava aigües del Llobregat. Amb el funcionament del Canal van millorar els rendiments agrícoles i en general tota l'activitat primària del terme. Parlant de l'aigua, però, hem de remarcar que fins no fa gaires anys l'aigua ha estat una preocupació també per l'abundància. Les inundacions afectaven sobretot —dins de la Vila Vella— al carrer Major. Testimonis físics de la lluita dels veïns contra l'aigua els podem veure encara tot passejant per aquest carrer.

El creixement agrícola de la segona meitat del segle XIX va ajudar força el creixement de la Vila Vella, que a mitjan segle agrupava els 2/3 de la població de tot el terme de L'Hospitalet, amb uns 2.000 habitants.

Per encabir tanta gent no eren suficients les masies i van aparèixer altres construccions. Per una banda, cases humils, com les que encara podem veure al carrer Xipreret. Per l'altra, cases amb hort al davant, com els grups del carrer del Parral, del carrer Santa Barbarà i del carrer de Sant Joan.

En el darrer terç del segle els efectes demogràfics i urbanístics de la industrialització van desplaçar la Vila Vella del seu paper de nucli de la ciutat, tot assumint aquesta funció els successius eixamples del mercat i de la Rambla.

Carrer Major

Cronologia

1275 Es concedeix a Provençana el privilegi de tenir armes i defensar-se.

1475 S'aproven les primeres Ordinacions.

1492 Construcció del temple dedicat a Santa Eulàlia de Mèrida.

1579 El 22 d'octubre s'estableixen els pactes de construcció d'una nova església parroquial, que serà beneïda el 25 de gener de 1600 i que perdurarà fins al 1936.

S.XVI La Talaia (1587), Casa Espanya (1563), Can Sumarro (1585), L'Harmonia (1595).

1729 El Baró de Maldà, Josep de Cortada i Bru, després d'arribar a una entesa amb el rector, proporciona aigua del Repartidor de la seva finca, per a la primera font pública. L'any 1734 es fa la segona font.

1819 Reial Canal de la Infanta.

1835/45 En aquest període es gestiona, per raons sanitàries, l'eliminació de l'antic cementiri, adossat a l'església parroquial.

1852 Es construeix l'actual cementiri.

1854 El tren arriba a l'Hospitalet.

1876 S'obre una escola pertanyent a una comunitat protestant.

1882 S'instal·la la xarxa d'enllumenat de gas.

1888 Xarxa d'abastament d'aigua potable.

1907 Surt el primer periòdic local «La Ressenya».

1911 S'instal·la l'enllumenat elèctric.

1912 El carrilet arriba al nostre terme.

1925 El 15 de desembre, per reial Decret, es concedeix el títol de Ciutat.

1972 S'inauguren les primeres sis sales del Museu d'Història i s'obre el carrer Barcelona.

1980 L'Ajuntament posa la finca de can Sumarro a disposició de la Generalitat per fer-hi la Biblioteca central.

Llocs a tenir en compte:

1 - Ca N'Espanya (1563), Museu d'Història de la Ciutat. 2. Casa de les Finestres Gòtiques. 3. L'Armònia (1595). 4. La Talaia (1587). 5. Can Riera. 6. Can Sumarro (1585). 7. Can Famades o Can Angulo. 8. Can Pau de l'Arna. 9. Església. 10. Ajuntament. 11. Ca L'Aranya.

L'elaboració de les rutes ha estat fruit de la col·laboració de l'equip de monitors-guia.

Acosta, I. / Carrasco, C. / Descarrega, E. / Domínguez, M. / Font, J. /
Frerxa, L. / Marín, D. / Palomino, M. / Peña, J. / Planell, M. /
Recaño, J. / Salmeron, J. / Santacana, C. / Santafé, J. / Santos, M.E.

MUSEU DE L'HOSPITALET

Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat

66615